

Planten van bomen

Bomen zijn er in verschillende groepen. Wat ze gemeen hebben, is dat het om houtige gewassen gaat die een stam vormen: meestal vanuit een centrale rechtdoor groeiende tak.

Een boom heeft een takvrije stam.

Bomen onderscheiden we in de eerste plaats naar *grootte*.

- Hoger dan vijftien meter, zoals de eik, beuk en es.
- Van tien tot vijftien meter, zoals de zwarte els en de haagbeuk.
- Lager dan tien meter, zoals bijvoorbeeld de lijsterbes en de meidoorn.

Een tweede onderscheid dat je kunt maken, is dat in *loofbomen* en *naaldbomen* of coniferen. De naam conifeer is afgeleid van de Latijnse woorden *conus* (= kegel) en *ferre* (= dragen). Hiermee is het belangrijkste kenmerk van deze groep genoemd, namelijk dat ze kegeldragend zijn. Uitzonderingen hierop zijn de jenever-bessen (*Juniperus*) en de venijnboom (*Taxus*): deze bezitten de zaden in een bes. In Nederland zijn alle loofbomen bladverliezend.

Een derde kenmerk waarnaar we bomen onderscheiden is hun *kroonvorm*. We spreken van de *habitus* van de boom. Een beuk is bijvoorbeeld al op honderden meters afstand te herkennen aan zijn silhouet, evenals een eik met zijn grillige vorm. Soms is een oude boom op het terrein een echte sfeermaker.

De planttijd

De beste tijd voor het planten van bomen is de *rustperiode*. Dit betekent dat bijna alle bomen tussen 1 november en 15 april kunnen worden geplant. Bomen worden vrijwel altijd zonder kluit verhandeld. In verband met de kansen op aanslaan is het verstandig om bomen met vlezige wortels, eiken en berken met kluit te bestellen. De kluit is meestal voorzien van een gaaslap. Om verstoring van de wortelgroei te voorkomen, moet je de gaaslap voor het planten verwijderen. De beste tijd om coniferen te planten is augustus. Maar ook in april/mei kun je coniferen planten. Coniferen verplant je altijd met een kluit.

Het plantgat moet een derde groter zijn dan de diameter van het *wortelgestel* van de te planten boom. De bodem in het plantgat moet je losmaken, zodat de wortels in alle richtingen voldoende losse grond krijgen. Bij het planten moet je ervoor zorgen dat de boom niet dieper komt te staan dan twee centimeter boven de hoogst geplaatste wortel (de wortelhals).

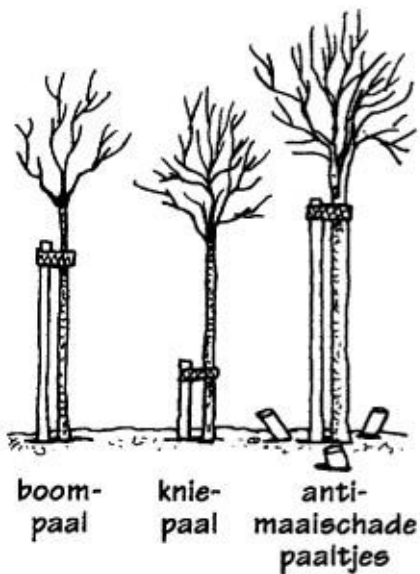
Een te diep geplante boom kan doodgaan.

Aan de zuidwestzijde van de boom wordt een paal geplaatst. Deze *boompaal* houdt de pas geplante boom op zijn plaats, waardoor het wortelgestel zich kan herstellen van de verplanting. De boompaal voorkomt dat nieuwe, uit de kluit groeiende wortels niet afbreken als gevolg van beweging van de kluit door de wind. De boom kan zich zo zonder veel problemen opnieuw verankeren.

Dit verankeren gebeurt binnen vier jaar. Je kunt daarom gebruik maken van niet *verduurzaamde boompalen*. Deze zijn milieuvriendelijker en goedkoper. Een boompaal heeft een lengte van circa 2,50 meter en is gewoonlijk gepunt en gekruind. Naast deze lange boompaal worden er ook zogenaamde *kniepalen* gebruikt. Deze zijn circa 1,25 meter lang. Om maaischade te voorkomen worden vaak antimaaischade-paaltjes geplaatst.

Boompalen, kniepalen en anti maaischadepaaltjes moeten de boom beschermen.

Het planten van een boom

Om een boom te planten heb je nodig: boom, boompaal, boomband, boombandnagels, handhei of slaghuls, grondboor, bats of spade, hamer, nijptang, snoeischaar.

De werkwijze en werkvolgorde zijn als volgt.

- Graaf een plantgat dat eenderde groter is dan het wortelgestel.
- Boor het gat voor de boompaal, plaats deze en sla hem in de vaste grond (de hoogte moet tien centimeter onder de kroon zijn).
- Snoei de kapotte wortels en takken.
- Zet de boom in het plantgat, waarbij de afstand paal/boom een hand/voetbreedte is.
- Steek de zijkanten van het plantgat in en schud de boom regelmatig tijdens het planten.
- Trap de grond stevig aan door van buiten naar binnen te trappen.
- Vul het plantgat en breng de boomband aan.

Vragen

Noem drie soorten naaldbomen en drie soorten loofbomen.

Wanneer plant je bomen?

Waarom is het soms verstandig een boom met kluit te bestellen?

Hoe groot moet een plantgat zijn?

Waarom wordt een boompaal geplaatst?

Aan welke kant moet een boompaal geplaatst worden?